

## ZARZĄDZENIE

Dnia 27 marca 2025 r.

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **K. S.**

skazanego za czyn z art. 280 § 1 k.k.

w związku z pismem obrońcy skazanego sygnalizującym potrzebę wznowienia z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2024 r., sygn. akt II AKo 37/24,  
na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

### **zarządził:**

- 1. stwierdzić niedopuszczalność wznowienia z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2024 r., sygn. akt II AKo 37/24;**
- 2. odpis zarządzenia doręczyć skazanemu i jego obrońcy wraz z pouczeniem o braku zażalenia;**
- 3. zakreślić sprawę w repertorium KO jako załatwioną w inny sposób.**

**[J.J.]**

## UZASADNIENIE

Obrońca skazanego K. S. złożył do Sądu Najwyższego pismo sygnalizujące, w trybie art. 9 § 2 k.p.k., potrzebę wznowienia z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2024 r., sygn. akt II AKo 37/24, którym stwierdzono brak podstaw do wznowienia

postępowania w sprawie dotyczącej postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. XVIII Kop 7/21.

W uzasadnieniu pisma wskazano, iż podstawą sygnalizacji jest ujawnienie w sprawie uchybienia stanowiącego tzw. bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Miało ono polegać na tym, że w składzie Sądu Apelacyjnego, który wydał wskazane wyżej postanowienie zasiadali sędziowie powołani na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), w sytuacji gdy udział w procesie powołania sędziów organu, który nie daje gwarancji niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej, podważa prawo oskarżonego do rozstrzygnięcia sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd.

Powyższa inicjatywa obrońcy nie mogła przynieść oczekiwanego przezeń rezultatu. Należy bowiem podzielić trafny pogląd, który od lat prezentowany jest w orzecznictwie, że nie jest możliwe wznowienie, zarówno na wniosek strony, jak i z urzędu, samego postępowania o wznowienie, zakończonego uprzednio prawomocnym orzeczeniem sądu o oddaleniu wniosku strony lub orzeczeniem o braku podstaw do wznowienia *ex officio* (zob. postanowienia SN: z 20 maja 2010 r., V KO 47/10; z 8 lutego 2011 r., III KO 99/10; z 9 lipca 2013 r., II KO 17/13; z 26 sierpnia 2015 r., IV KZ 50/15; z 24 marca 2021 r., I KO 10/21; z 7 marca 2023 r., III KO 96/22; z 23 marca 2023 r., I KZP 17/22).

Wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia służącym do wzruszenia prawomocnych orzeczeń kończących postępowanie sądowe niezależnie od tego czy jest ono inicjowane na wniosek strony, czy też z urzędu. Wprawdzie art. 542 § 3 k.p.k. nie precyzuje jaki rodzaj postępowania podlega wznowieniu z uwagi na ujawnienie się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., niemniej jednak uregulowania tego nie sposób odczytywać w oderwaniu od wcześniejszych przepisów rozdziału 56 k.p.k. Tymczasem w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k. jest mowa właśnie o wznowieniu „postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem”. Oczywistym jest, że do wznowienia postępowania z urzędu może dojść jedynie wówczas, gdy w ogóle wchodzi w grę wznowienie postępowania, a nie w szerszym zakresie. Jak

zatem słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z 23 marca 2023 r. (I KZP 17/22), skoro w świetle art. 540 § 1 k.p.k. wznowienie dotyczy „postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem”, to wszelkie podstawy wznowieniowe, w tym i określone w art. 542 § 3 k.p.k., dotyczyć mogą wyłącznie takiego postępowania.

„Postępowaniem sądowym zakończonym prawomocnym orzeczeniem” w rozumieniu wskazanych przepisów jest postępowanie w przedmiocie procesu, a zatem dotyczące odpowiedzialności prawnej oskarżonego lub obwinionego, w tym dopuszczalności procedowania w tej materii, a także postępowanie uboczne, które nie jest związane z zasadniczym nurtem procesu, ale ma charakter autonomiczny (zob. postanowienia SN: z 29 stycznia 2008 r., IV KO 118/07; z 28 listopada 2013 r., IV KO 75/13; z 13 sierpnia 2014 r., III KZ 44/14; z 22 stycznia 2015 r., III KO 95/14; z 14 listopada 2014 r., III KZ 87/14, OSNKW 2015, nr 4, poz. 32; z 28 sierpnia 2019 r., I KZ 2/19). Charakteru takiego co do zasady nie ma postępowanie wznowieniowe. Jeśli bowiem sąd oddala wniosek o wznowienie postępowania, bądź stwierdza brak podstaw do takiego postąpienia z urzędu, to w żadnym zakresie nie wkracza w sferę, w której orzeczenie kończące postępowanie korzysta już z powagi rzeczy osądzonej. Inaczej przedstawia się sytuacja wówczas, gdy Sąd Najwyższy, po wznowieniu prawomocnie zakończonego postępowania wydaje orzeczenie następcze, rozstrzygając merytorycznie o przedmiocie procesu, a zatem zgodnie z art. 547 § 3 k.p.k. umarza postępowanie lub uniewinnia oskarżonego z uwagi na oczywistą niesłuszność skazania. Wówczas orzeczenie to jako rozstrzygające prawomocnie w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego (*vide* art. 547 § 4 k.p.k.) może podlegać wznowieniu. Taka sytuacja w przedmiotowej sprawie nie zaistniała, albowiem sygnalizacja obrońcy skazanego K. S. dotyczyła postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2024 r., sygn. akt II AKo 37/24, stwierdzającym brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

Z tych też względów, a także dzieląc pozostałą argumentację przedstawioną w przywołanych wyżej judykatach, będącą wyrazem wieloletniego i utrwalonego dorobku orzeczniczego Sądu Najwyższego, odrzucić należało

stanowisko – którego uzewnętrznienie stanowi między innymi powołane w sygnalizacji orzeczenie – postulujące szeroką wykładnię art. 542 § 3 k.p.k.

W konsekwencji wniosek sygnalizacyjny obrońcy należało uznać za niedopuszczalny, co wykluczało możliwość merytorycznego badania zaistnienia awizowanych uchybień z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Mając na względzie powyższe, zarządzono jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]